

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра терапії, реабілітації і морфології

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ДЕПРИВАЦІЇ СЛУХУ ТА
ЗОРУ**

Освітня програма	«Фізична терапія, ерготерапія»
	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерпія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол 1 від “27” серпня 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фізична терапія, ерготерапія при депривації слуху та зору
Освітня програма	Фізична терапія. ерготерапія
Спеціалізація (за наявності)	227
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерпія
Галузь знань	Охорони здоров'я 22
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	(вибіркова)
Курс / семестр	II курс / III семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції –20 год. Практичні заняття –0 год. Семінарська робота – 28год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу
<p>Забезпечити підготовку Бакалавр в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія», поглибити знання студентів про фізичну терапію пацієнтів з порушенням слуху та зору після проведеного оперативного втручання їх розвиток та фактори які впливають на розвиток комунікативних здібностей пацієнтів з порушенням слуху та зору і в нормі, ознайомлення з науково-теоретичними розробками в галузі навчання та можливостей пацієнтів з складними комплексними порушеннями, а також розробками систем їх комунікацій та інтеграції та основними прийомами реабілітаційного супроводу дітей з порушенням слуху та зору. Дати уявлення про методи і підходи, які використовуються при вирішенні завдань, пов'язаних зі створенням нових та модифікацією відомих засобів та програм реабілітаційних втручань.</p> <p>У результаті навчання здобувачі повинні набути знання і вміння, які дозволяють застосовувати сучасні концептуальні поняття у галузі фізичної терапії, ерготерапії, суміжних галузей охорони здоров'я, зокрема, методології та принципів побудови наукових досліджень, для здійснення професійної діяльності.</p> <p>Таким чином, забезпечується загальний теоретично підготовлений студентів в галузі терапевтично- реабілітаційного супроводу дітей з порушенням слуху, та зору реабілітаційного супроводу після кохлеарної імплантації, буду корисно для їх практичної діяльності в майбутньому.</p>
Компетентності
ЗК.1. Розуміння концептуальних та методологічних засад у галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності.

ЗК.2. Здатність розв'язувати значущі наукові проблеми, переосмислення наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику.

ЗК.3. Здатність застосовувати у науковій та/або практичній діяльності сучасні знання в галузі охорони здоров'я, використовувати новітні інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК.8. Здатність дотримуватися професійної етики, правил академічної доброчесності у наукових дослідженнях та викладацькій діяльності.

ЗК.9. Здатність до роботи у команді, використання адекватних методів ефективною взаємодії із різних (професійних, соціальних та культурних груп).

ЗК.12. Комунікативні навички. Здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями, а також представляти складну інформацію у зручній та зрозумілій спосіб усно та письмово, використовуючи відповідну технічну лексику та методи.

ФК.1. Здатність реалізувати самостійну науково-дослідницьку та науково-педагогічну діяльність у галузі фізичної терапії, ерготерапії з використанням новітніх наукових знань, дотримання принципів науково-доказової медицини та МКФ.

ФК.2. Здатність формулювати основні принципи теоретичного створення, обґрунтування та практичного впровадження інноваційної програми фізичної терапії, ерготерапії, будувати її модель, визначати завдання реабілітаційного дослідження.

ФК.3. Здатність аналізувати і узагальнювати результати сучасних досліджень у галузі фізичної терапії, ерготерапії, адаптувати їх для вирішення наукових і прикладних проблем охорони здоров'я.

ФК.4. Здатність здійснювати теоретичні та практичні наукові дослідження, застосувати їх методи, трактувати отримані результати, виявляти властивості та характеристики об'єктів дослідження у галузі фізичної терапії, ерготерапії.

ФК.5. Здатність створювати та аналізувати різні програми фізичної терапії, ерготерапії, оцінювати їх ефективність їх щодо корекції стану здоров'я конкретних контингентів хворих, для реабілітації яких ці програми створювалися, зокрема, з позицій МКФ.

ФК.6. Здатність досліджувати схеми діагностики та корекції в галузі фізичної терапії, ерготерапії, проводити систематичний аналіз, будувати логічні зв'язки на основі отриманих даних підходу.

ФК.7. Володіти сучасними методами обстеження хворих з різними нозологіями, методами опрацювання результатів експерименту за допомогою уніфікованих та специфічних програмних середовищ, сучасними способами представлення результатів дослідження.

ФК.8. Здатність працювати з науковою та медико-реабілітаційною документацією, оформляти результати наукових досліджень, зокрема власних.

Програмні результати навчання

ПРН.1. У результаті навчання здобувачі повинні набути знання і вміння, які дозволяють застосовувати сучасні концептуальні поняття у галузі фізичної терапії, ерготерапії, суміжних галузей охорони здоров'я, зокрема, методології та принципів побудови наукових досліджень, для здійснення професійної діяльності.

ПРН.2. Знання фундаментальних праць провідних вітчизняних і зарубіжних вчених у галузі фізичної терапії, ерготерапії, реабілітаційних технологій.

ПРН.3. Знання поглибленого рівня у сфері реабілітаційних технологій, зокрема, засобів фізичної терапії та ерготерапії, сучасних методів дослідження їх ефективності.

ПРН.6 Прогнозувати результати виконання наукового проекту, новизну практичну цінність ініціювати та проводити комплексні дослідження у галузі фізичної терапії, ерготерапії, які проводять до отримання нових знань.

ПРН.11. Оцінювати кращі європейські практики, сучасні цифрові ресурси та інструменти з фізичної терапії, ерготерапії на предмет їх застосування для освітньо- наукових цілей.

ПРН.12 Здійснювати статистичні обчислення або чисельні розрахунки, порівнювати їх результати із отриманими у процесі дослідження даними для оцінювання ефективності застосування засобів фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН.13 Вміти кваліфіковано відображати результати наукових, результатів у провідних вітчизняних і міжнародних наук виданих, виступити у підготовчими презентаціями, доповідачами наукових конференцій і симпозіумів. Вести дискусії з науковцями, представниками громадськості з наукових проблем відстоювати особистісну позицію.

ПРН.14. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми сфери охорони здоров'я державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

ПРН.16. Робити огляд та пошук інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, онлайн-ресурси.

ПРН.19. Здатність підготувати та успішно захистити дисертаційну роботу на основі індивідуальних досліджень, а також використати (та визнати) результати інших членів наукової групи.

ПРН.20. Здатність правильно вибрати схему обстеження різних контингентів хворих та засоби корекції виявлених змін з точки зору їх практичного застосування в з уявленням про загальні принципи перебігу патологічних процесів в організмі людини та принципів їх реабілітаційної корекції.

ПРН.21. Здатність правильно використовувати набуті знання і навички у викладацькій діяльності, при роботі у науково- дослідних лабораторіях, закладах охорони здоров'я.

3. Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
<p>Тема 1. Історія розвитку глухих та з депривацією зору.</p>	<p>Розглянути поняття сурдопедагогіки, тифлопедагогіки як науки. Формувати знання Предмет дослідження сурдології. тифлопедагогіки. Завдання сурдології, тифлопедагогіки як науки. Узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Уявлення про аномальний розвиток. Положення Л.С.Виготського про дитину, розвиток якої ускладнений дефектом. Основні педагогічні категорії сурдології як науки: виховання аномальних дітей, навчання та розвиток, корекція, компенсація, соціальна реабілітація, соціальна адаптація. Принципи і методи сурдології як науки.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контроль і запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, <p>Завдання для самостійної роботи</p>
<p>Тема 2. Історія імплантації слухових апаратів.</p>	<p>Розглянути поняття, особливості об'єктивного обстеження дітей з порушенням слуху Формувати знання Вивчити анатомо-фізіологічні особливості організму дитини, особливості розвиток дитини, принципи їх обстеження. Узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Вихідний рівень знань: поняття про особливості організму дитини, фізичний розвиток дитини, класифікація, розвиток. Фізичний розвиток - це сукупність морфологічних і функціональних ознак організму, що характеризують процеси його росту та біологічного дозрівання, запас фізичних сил.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контроль і запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, <p>Завдання для самостійної роботи</p>

<p>Тема 3. Технічні характеристики систем імплантації слуху Принципова відмінність у функціонуванні слухових апаратів (СА) і - кохлеарні системи, системи ВАНА.</p>	<p>Розглянути поняття, коротка характеристика систем слухопротезування. Формувати знання аспекти та принципи їх обстеження. Узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: історія технічної характеристики системи періодичністю, характером організації, правовим статусом, інтенсивністю навантаження, кількістю учасників, формою, типологією). Принципова відмінність у функціонуванні слухових апаратів (СА) і - кохлеарні системи, системи ВАНА.</p> <p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контроль і запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, <p>Завдання для самостійної роботи</p>
<p>Тема 4. Анатомія та фізіологія системи відтворення звуку (слуху)</p>	<p>Розглянути поняття мета вивчити анатомо-фізіологічні особливості слухової системи у дітей. Формувати знання семіотика уражень і захворювань. Узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Вихідний рівень знань: поняття про анатомо-фізіологічні особливості слуху, класифікація, розвиток, захворювання. Семіотика уражень і захворювання Під час дослідження органів слуху в дитини треба звернути особливу увагу на такі моменти: Збираючи анамнез під час огляду – оцінити положення хворої дитини. За даними додаткових методів дослідження – оцінити клінічні біохімічні, бактеріоз-огічні, імунологічні, цитологічні дані, дослідження крові, мокротиння, результати імпеденсометрії, аудіометрії, КВСП, енцефалограму.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контроль і запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, <p>Завдання для самостійної роботи</p>
<p>Тема 5. Анатомія та фізіологія системи зору</p>	<p>Розглянути поняття мета вивчити анатомія та фізіологія системи зору як науки. Формувати знання організм людини як єдине ціле. узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Вивчити що таке анатомія, встановити зв'язок анатомії з іншими науками, опрацювати історичний розвиток анатомії розвитку системи зору, вивчити методи анатомічного дослідження системи зору, типи конституції людини, будову клітини.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, <p>Завдання для самостійної роботи</p>

<p>Тема 6 Фізична терапія пацієнтів з порушенням слуху</p>	<p>Розглянути поняття знати, які необхідно використовувати сучасні технології терапевтичних вправ і фізичній терапії при депривації слухової системи. Формувати знання Елементи застосування. Узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <p>Характеристика захворювань. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичної терапії. Вміти використовувати сучасні новітні технології у процесі відновних заходів пацієнтів при депривації слуху. Терапевтичні вправи при депривації слуху та дітей з ДЦП.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
<p>Тема 7 Фізична терапія пацієнтів з порушенням зору</p>	<p>Розглянути поняття знати, які необхідно використовувати сучасні технології терапевтичних вправ і фізичній терапії пацієнтів з порушенням зору. Формувати знання елементи застосування. Узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <p>Характеристика захворювань. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичної терапії. Вміти використовувати сучасні новітні технології у процесі відновних заходів пацієнтів пацієнтів з порушенням зору. Терапевтичні вправи пацієнтів з порушенням зору та дітей з ДЦП.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
<p>Тема 8 Особливості проведення кінезітерапії в схемах реабілітації дітей з депривацією слуху</p>	<p>Розглянути поняття особливості проведення кінезітерапії, формувати знання особливості проведення кінезітерапії, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Особливості проведення фізичної реабілітації, Лікування положення м. Корекція затримок психічного і мовного розвитку. Методи сенсорної корекції. Система інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації (метод Козьявкіна)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
<p>Тема 9 Особливості проведення кінезітерапії в схемах реабілітації дітей з депривацією зору</p>	<p>Розглянути поняття особливості проведення кінезітерапії, формувати знання особливості проведення кінезітерапії, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Особливості проведення фізичної реабілітації, Лікування положення м. Корекція затримок психічного і мовного розвитку.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні

Семінарські з-тя		4		4		4		4		4		8						28
Самостійна р-та														10				10
Індивідуальні завдання																4		4
Екзамен/Залік																	50	50
Всього за тиж-нь	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
<p>Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), лабораторне обладнання, таблиці, муляжі та інше</p> <p style="text-align: center;">Література</p> <ul style="list-style-type: none"> • Богдановська Н. В. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії : підруч. для здобувачів ступеня вищ. освіти магістра спец. "Фізична терапія, ерготерапія" / Н. В. Богдановська, І. В. Кальонова. - Суми : Унів. кн., 2020. - 328 с. • Бабій І.М. Корекція рухової сфери глухих підлітків на заняттях з легкої атлетики / І.М. Бабій // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: Науково-методичний збірник. – Вип. 2. – К., 2001. – С. 94-96. • Герцик АМ. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату : монографія Львів : Львівський ДУФК, 2018. 388. • Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной. - Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 368 с. • Товстенюк Ф. Особливості психомоторики розумово відсталих молодших школярів [Електронний ресурс] / Ф.Товстенюк // PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com, 2009. – Режим доступу до журналу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pp/2009_14/R1/Tovstenyuk.p • Шинкарук А.І. Розвиток моторики і психіки: проблема активності та свободи: [монографія] / А.І.Шинкарук. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2012. – 200 с. 	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій
---------	---

	м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 104 тел. (0342) 54-12-35 https://kpoit.pnu.edu.ua kpoit@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Петрик Ольга Михайлівна кандидат наук з фізичного виховання і спорту
Контактна інформація викладача	+380982255898 zastavnaom@gmail.com

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☛ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ☛ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ☛ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ☛ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ☛ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ☛ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».
--------------------------	--

	<p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів</p>

	вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Розробник:
Кандидат наук фіз.вих. та спорту, доцент
кафедри терапії, реабілітації
та морфології

Ольга ПЕТРИК

